

Бекітемін

Мектеп директоры :

К.С. Жарасова

Шымкент қаласы

**№131 жалпы орта білім беретін мектебінің мектепалды даярлық
сыныптарында 2023-2024 оқу жылында тәрбиелеу - білім беру
процесін ұйымдастыру жоспары**

Шымкент қаласы №131 жалпы орта білім беру мектебінің 2023-2024 оқу жылындағы мектепалды даярлық сыныптарында тәрбие мен білім беру процесін ұйымдастыру оқу жоспары

Түсінік хат

№131 жалпы орта білім беретін мектебіндегі 2023-2024 оқу жылында барлығы 3 қазақ мектепалды даярлық сыныбы жұмыс жасайды.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың жалпыға міндетті стандарттарын («Білім турал» 2007 жылғы 27-шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-1) Бекіту туралы, Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрінің 2022 жылғы 3-тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген (бұдан әрі -Стандарт)

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың жалпыға міндетті стандарттарына;

«Тиісті үлгідегі және түрдегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №17657 болып тіркелген) бұдан әрі- үлгілік қағидалар) Мектепке дейінгі ұйымдар қызметінің үлгілік қағидаларына;

«Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсандағы №557 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8275 болып тіркелген) бекітілген. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарларына (бұдан әрі – үлгілік оқу жоспарлары);

«Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м.а 2016 жылы 12 тамыздағы №499 бұйрығымен бекітілген мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №14235 болып тіркелген) (бұдан әрі үлгілік оқу бағдарламасы);

Мектепке дейінгі ұйымдар үшін әзірленген, өңірлік әдістемелік орталықтың ғылыми кеңесінде бекітілген және қолдануға ұсынылған білім беру бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырады.

1. Дене шынықтыру (ерекше тәрбиеленушілер үшін бейімделген дене шынықтыру)

2. Жүзу (жүзу бассейні болған кезде);
3. Сөйлеуді дамыту;
4. Көркем әдебиет;
5. Сауат ашу негіздері;
6. Қазақ тілі;
7. Сенсорика;
8. Математика негіздері;
9. Құрастыру;
10. Қоршаған ортамен таныстыру;
11. Сурет салу;
12. Мүсіндеу;
13. Жапсыру ;
14. Музыка;

Стандарт талаптарына сәйкес әзірленген үлгілік оқу жоспарларында балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес кіріктірілген ұйымдастырылған іс-әрекеттер берілді.

Ұйымдастырылған іс-әрекет мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын балаларды қазақ халқының ұлттық құндылықтарына, отбасылық құндылықтарға, патриоттық сезімге, отанға деген сүйіспеншілікке, мәдени - әлеуметтік нормаларға баулу, қауіпсіз-мінез-құлық қағидаларын қалыптастыру бойынша міндеттерді іске асыру үшін күні бойы педагог ойын түріндегі түрлі балалар әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, еңбек, дербес) арқылы ұйымдастыратын іс-әрекет.

Физикалық дамыту физикалық дені сау баланы тәрбиелеуді, өз денсаулығына саналы түрде қарауды, салауатты өмір салты негіздерін, қауіпсіз өмір сүру дағдыларын қалыптастыруды қарастырады.

Дене шынықтыру ұйымдастырылған іс-әрекет аптасына 3 сағат білім беру ұйымының кестесіне сәйкес жүргізіледі.

Балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, күні бойы балалардың физикалық белсенділігіне уақыт бөлінеді, ойын әрекеті, дербес белсенді дене-шынықтыру – сауықтыру шаралары, (таңертеңгі жаттығу, сергіту сәті, шынықтыру шаралары) мәдени гигиеналық дағдылар, ойын әрекеті, дербес белсенді және қимылды ойындарға соның ішінде ұлттық қимылды ойындарға басымдықты т.б. әрекеттер күн тәртібіне сәйкес ұйымдастырылады.

2023-2024 оқу жылында Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі ұйымдары мен мектепалды сыныптарында тәрбиелеу - білім беру процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы» әдістемелік нұсқау хатын негізге ала отырып, ұйымдастырылған іс-әрекет қызыметінің жалпы көлемін төмендегідей ұсынамыз.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мақсаты әр баланың қызығушылықтарын, ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, жалпы адами және ұлттық құндылықтар негізінде оларды толыққанды дамыту мен әлеуетін ашу.

Әдістемелік нұсқау хатта 2023- 2024 оқу жылындағы негізгі міндеттер белгіленген, ол мынандай бағыттарды қамтиды:

- Әр баланың жеке қабілеттері мен қажеттіліктерін ескере отырып, жайлы дамытушы қауіпсіз білім беру ортасын,оның ішінде инклюзивті орта құру;
- Балалардың өмірін қорғау және денсаулығын нығайту, салауатты өмір салты негіздерін, қауіпсіз өмір сүру дағдыларын қалыптастыру ;
- Тәрбиеленушілердің қимыл-қозғалыс, бейімделу, коммуникативтік, эмоционалдық, әлеуметтік, дағдыларын қалыптастыру;
- Отанды, ана тілін сүйуге, ұлттық бірегейлік пен азаматтық негіздеріне және патриотизмге баулу;
- Баланың мектепте оқуға физикалық,психологиялық, эмоционалдық, әлеуметтік дайындығын қалыптастыру және тең бастапқы мүмкіндіктер беру.

Тәрбиелеу білім беру процесін ұйымдастыруда педагогтерге келесі қағидаларды назарда ұстау ұсынылады:

- ойын арқылы оқыту;
- түрлі балалар әрекетін ұйымдастыру арқылы (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық,зерттеу, еңбек,дербес) балаларды дамыту.

Тәрбиеленушілердің жеке тұлғасын жан-жақты дамыту мына бағыттар бойынша:

- Физикалық дамыту;
- Коммуникативтік дағдыларды дамыту;-
- Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту;
- Шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту;
- Әлеуметтік-эмоцианалды дағдыларын қалыптастыру арқылы іске асырылады:

Физикалық даму, балалардың коммуникативтік , танымдық, зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеушілік қабілеттерін дамыту, әлеуметтік-эмоцианалды дағдыларын қалыптастыру келесі ұйымдастырылған іс-әрекеттерді кіріктіру арқылы жүзеге асырылады.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту

Коммуникативтік дағдыларды дамыту балалардың жас ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ауызекі сөйлеуді, сөздік қорды қалыптастыруды, өмірде әр түрлі жағдайлардағы қарым-қатынас дағдыларын меңгеруді, қолдың ұсақ моторикасын және командада жұмыс істеу дағдыларын дамытуды қарастырады.

Сөйлеуді дамыту- 2 сағат және көркем әдебиет- 2 сағат, қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекеттері аптасына 2 сағаттан білім беру ұйымының кестесіне сәйкес жүргізіледі.

Балалардың сөйлеуін тек ұйымдастырылған іс-әрекетте ғана емес, күні бойы режимдік сәттерде, еркін ойын кезінде оларға түрлі сұрақтар қою (сұрақтарды қойғанда иә, жоқ деп жауап беретін немесе жалпы сұрақтар немесе барлығы қосылып жауабын бірге айтуға арналған сұрақтар емес, әрбір бала жеке жауап бере алатындай сұрақтар) арқылы, балаларды көбірек сөйлесуге, бір-бірімен қарым-қатынас жасауға, олармен кез-келген мәселе бойынша әңгімелесіп, олардың пікірін тыңдау және т.б арқылы дамыту. Мемлекеттік тілді меңгерту мақсатында күні бойы режимдік сәттерде үлгілік оқу-бағдарламасында айқындалған сөздік минимумды үйрету, түрлі балалар әрекетінде тәрбиеленушілерді ауызекі байланыстырып сөйлеуін дамыту, сондай-ақ қазақ халқының мәдениеті мен салт-дәстүрлерімен таныстыру, белсенді сөздікті байыту, сөздік нормаларды, мәдениетті қарым-қатынасты өзгерту ұсынылған. Күн сайын балаларға кітап оқып беру, тақпақ, өлеңдерді жаттау, кітаптардағы иллюстрацияларды көрсету, балалардың ойларын тыңдау. Сыныпта кітап бұрышын ұйымдастыру.

Сауат ашу негіздері аптасына 3 сағат өткізіледі.

Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту тәрбиеленушілердің қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекетін қарапайым дағдыларын мектепалды сынып оқушыларына меңгерту.

Мектепалды даярлық сыныптарында математика негіздері ұйымдастырылған іс-әрекеті аптасына 3 сағат өткізіледі.

Мектепалды даярлық балалары үшін күн сайын танымдық, зерттеу әрекетін ұйымдастыруға болады. Мұнда математикалық ұйымдарды (заттардың түсі, көлемі, пішіні, саны, кеңістікте орналасуы және т.б) бекіту үшін сәйкес сұрақтар қойып, балалардың жеке жауаптарын тыңдау, балалардың математика терминдерін қолданып жауап беруіне, заттарға өз бетінше зерттеу жүргізуіне игерген дағдыларын қолдануына мән беру ұсынылады.

Қоршаған ортамен танысу ұйымдастырылған іс-әрекеті аптасына 2 сағат өткізіледі. Мұнда объектілер мен заттарды бақылау (тірі және өлі табиғат)

зерттеу, материалдармен эксперимент жасау, кітаптарды және иллюстрацияларды қарау, әңгімелесу, қарым- қатынас, ойын, еңбек және басқа да әрекеттер арқылы іске асырылады. Қоршаған ортамен танысу баланың «Мен» бейнесінің пайда болуына барынша ықпал етеді. Сол себепті отбасы, түрлі мамандықтар ересектердің еңбегі, туған жер, Отан, отан қорғаушылар туралы және т.б түсініктері мен дағдыларын, патриоттық сезімін қалыптастыру үшін балаларды қазақ халқының ұлттық құндылықтар, отбасылық құндылықтар арқылы тәрбиелеуге басымдық беру көзделеді.

Сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру аптасына 1сағат жүргізіледі, ал шығармашылық бейнелеу іс-әрекеті күн сайын балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастырылады және мұнда бірнеше іс-әрекет түрі қатар жүруі мүмкін немесе көпшілігінің қалауы бойынша барлығы бір іс-әрекет түрімен айналысуына болады.

«Музыка» ұйымдастырылған іс-әрекетті мектепалды даярлық сыныптарында аптасына 2сағат білім беру ұйымының сабақ кестесіне сәйкес жүргізіледі. Балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, күні бойы музыканы тыңдау, ән айту, әндерді жаттату, импровизация, ырғақты- музыкалық қимылдар балалар музыка аспаптарында ойнау және басқа да музыкалық әрекеттерге уақыт бөлінеді. 2024-2025оқу жылында «Біртұтас тәрбие бағдарламасын» іске асыру бойынша іс-шаралар жоспары Қазақстан Республикасы Оқу -ағарту міндетін атқарушы бұйрығының 2 қосымшасына сәйкес бағдарламаның мақсаты Қазақстандық мәдениет құндылықтары негізінде азаматтық жауапкершілік пен патриотизм, парасаттылық пен адалдық, ар-ождан, рухани адамгершілік қасиеттерін бойынша сіңірген, үйлесімді дамыған тұлға қалыптастыру. Бағдарлама мазмұны білім алушылардың бойында құндылықтарды дамыту. Сыныптан тыс іс- шаралар арқылы жүзеге асырылады. Ай сайын өткізілетін тұрақты іс- шаралар білім алушылардың біртұтас тұлғасын қалыптастыруға бағытталған. Стандарт 17 талаптарында әр баланың қызығушылықтарын, ерекшеліктерін мен қажеттіліктерін ескере отырып, жалпы адами және ұлттық құндылықтар негізінде оларды толық қанды дамыту мен әлеуетін ашу, ұлттық бірегейліктің, азаматтық пен патриотизмнің негіздерін қалыптастыру. Тәрбиенің мақсаты: жалпы адами және ұлттық құндылықтар негізінде еңбекқор, адал, саналы, жасампаз азаматты тәрбиелеу. Мектепке дейінгі ұйымдарда тәрбиелеу мен білім беру процесін ұйымдастыру. Үлгілік қағидаларға сәйкес МДЖ өз қызметін келесі кезеңдер бойынша жүзеге асырады:

1.1 қыркүйектен 31 мамырға дейін- оқу жылы (үлгілік бағдарламаның мазмұнын игеру мерзімі);

2.1 маусыммен 31 тамызға дейін- жазғы сауықтыру кезеңі.

Мектепке дейінгі даярлық сыныптары үшін каникул күндері мектептердің ішкі тәртіп ережесіне сәйкес белгіленеді (ҚРБҒМ №595 бұйрығы)

Тәрбиелеу – білім беру процесі;

перспективалық жоспарға,

-тәрбиеленушілер жетістіктерінің мониторингіне

(бастапқы, аралық, қорытынды) сәйкес жүзеге асырылады.

Ұйымдастырылған іс-әрекеттердің ұзақтығы 25-30 минутты құрайды. Мектепке дейінгі ұйымдар қызметінің үлгідік қағидаларына сәйкес топтардың толықтырылуы: мектепалды даярлық тобы (сыныбы) 5 жастан бастап – 25 баладан артық емес.

Мектепалды сыныптарында ұйымдастырылған іс-әрекеттің саны - 20 сағатты құрайды. Мектептегі мектепалды сыныптарда балалардың қызығушылықтары ескеріліп, ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізу күннің бірінші не екінші жартысында бәлем беру ұйымының оқу-тәрбиелеу процесінің кестесіне сәйкес кіріктірілген түрде немесе жеке жоспарланады.

Қазақстан Республикасының
оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы «09» қыркүйектегі
№ 394 бұйрығына 3-қосымша
Қазақстан Республикасы
Білім және Ғылым министрінің
2012 жылғы 20 желтоқсандағы
№557 бұйрығына 3-қосымша

**Мектептің мектепалды даярлық сыныбына арналған мектепке дейінгі
тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары (5 жастағы балалар)
ұйымдастырылған іс-әрекеті, балалар әрекеті**

№	Ұйымдастырылған іс-әрекет*/ Балалардың іс-әрекеті	Сыныптар бойынша апталық сағат саны			Аптадағы өткізу жиілігі	Аптадағы нормативтік жүктеме	Жылдық
		0А	0Ә	0Б			
1	Дене шынықтыру	3	3	3		9	297
	Дене шынықтыру**				күн сайын		
2	Сөйлеуді дамыту	2	2	2		6	198
	Көркем әдебиет	2	2	2		6	198
	Қарым-қатынас іс-әрекеті				күн сайын		

Қазақ тілі		2	2	2		6	198
Қызық тілі***					күн сайын		
3	Сауат ашу негіздері	3	3	3		9	297
	Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет				күн сайын		
4	Математика негіздері	3	3	3		9	297
	Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті				күн сайын		
5	Қоршаған ортамен таныстыру	2	2	2		6	198
	Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті				күн сайын		
6	Сурет салу	1	1	1		3	99
	Мүсіндеу						
	Жапсыру						
	Құрастыру						
7	Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті				күн сайын		
	Музыка	2	2	2		6	198
	Музыка****				күн сайын		
8	Ұйымдастырылған іс-әрекеттерінің қызметі	25-30 мин	25-30 мин	25-30 мин			
	Барлығы	20	20	20		60	1980

Ескерту

Ұйымдастырылған іс-әрекет Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрінің міндетін атқарушының 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 бұйрығымен бекітілген «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №14235 болып тіркелген) мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын, соның ішінде мектепке дейінгі ұйымның жұмыс бағытын ескере отырып, балаларды қазақ халқының ұлттық құндылықтарына, отбасылық құндылықтарға, патриоттық сезімге, Отанға деген сүйіспеншілікке, мәдени-әлеуметтік нормаларға баулу, қауіпсіз мінез-құлық қағидаларын қалыптастыру бойынша міндеттерді іске асыру үшін күні бойы педагогтің ойын түріндегі түрлі балалар әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, еңбек, дербес) арқылы ұйымдастыратын кіріктірілген сабағы.

** Мектеп жасына дейінгі балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, күні бойы балалардың физикалық белсенділігіне уақыт бөлінеді.

****Мемлекеттік тілді меңгерту мақсатында күні бойы режимдік сәттерде үлгілік оқу бағдарламасында айқындалған сөздік минимумды үйрету, түрлі балалар әрекетінде тербиеленушілерді ауызекі байланыстырып сөйлеуін дамыту, сондай-ақ қазақ халқының мәдениетімен, салттарымен дәстүрлерімен таныстыру, белсенді сөздікті байыту, сөздік нормаларды, мәдениетті қарым-қатынасты игерту ұсынылады. ** **Балалардың жас ерекшеліктеріне ескере отырып, күні бойы музыканы тыңдау, ән айту, әндерді жаттату, импровизация, ырғақты музыкалық қимылдар, шулы балалар аспаптарында ойнау және басқа да музыкалық әрекеттерге уақыт бөлінеді.**